

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Słupi Jędrzejowskiej

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Gminę, w której zamieszkuje 4 260 mieszkańców. Wójtem Gminy Słupia Jędrzejowska jest Pan Tomasz Koper.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej został utworzony na mocy Uchwały Nr X/44/90 Gminnej Rady Narodowej w Słupi Jędrzejowskiej z dnia 7 marca 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej”.

Ośrodek posiada własny REGON 291171463 i NIP 656-20-38-028.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej jest Pani Teresa Wajdzik.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą działał w oparciu o:

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej stanowiący załącznik do Uchwały Nr XLII/256/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 10 czerwca 2022 roku w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Słupi;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi;
- 3) Uchwałę Nr IV/19/2018 Rady Gminy w Słupi z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019 – 2023;
- 4) Uchwałę Nr V/28/2019 Rady Gminy Słupia z dnia 4 lutego 2019 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo

Wojciech Wajdzik

Thes.

świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023;

- 5) Uchwałę Nr V/29/2019 Rady Gminy Słupia z dnia 4 lutego 2019 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 6) Uchwałę Nr XXXVII/227/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 28 lutego 2022 roku w sprawie zmian w uchwale nr XXVIII/159/2021 z dnia 25 lutego 2021r. w sprawie zmian w uchwale nr XVII/92/2020 Rady Gminy Słupia z dnia 06 lutego 2020 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania;
- 7) Uchwałę Nr XXXV/190/2018 Rady Gminy Słupia z dnia 27 marca 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Gminy Słupia;
- 8) Uchwałę Nr XVIII/98/2020 Rady Gminy Słupia z dnia 27 lutego 2020 roku w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Słupia oraz zasad zwrotu poniesionych kosztów pogrzebu;
- 9) Uchwałę Nr XVIII/99/2020 Rady Gminy Słupia z dnia 27 lutego 2020 roku w sprawie wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie;
- 10) Upoważnienie Wójta Gminy Słupia z dnia 25 maja 2004 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

Handwritten signature/initials in the bottom right corner.

1. Renata Gwóźdź - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 794/2022 z dnia 11 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Pana Mariusza Paska;
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 795/2022 z dnia 11 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Pana Mariusza Paska.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli do rejestracji przeprowadzonych rewizji, kontroli Gminy Słupia Jędrzejowska* pod Nr 5/2022.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 12 – 14 października 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi mieści się w budynku, który jest własnością Urzędu Gminy Słupia Jędrzejowska, 28-350 Słupia, tel. 41 381 60 34. Ośrodek zajmuje cztery pomieszczenia biurowe, pokój, pomieszczenie socjalne, techniczne oraz łazienkę dla klientów i personelu. Pokoje, które zajmuje GOPS są wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. (Załącznik nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS są: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo oraz niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w Kasie Urzędu Gminy w Słupi Jędrzejowskiej.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia były kwalifikacje kadry zatrudnionej w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 4 pracowników: tj. kierownik, 1 starszy specjalista pracy socjalnej oraz 2 pracowników socjalnych.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe, zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej

*Shes
Kominici*

Alis

dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy/ liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w GOPS = 4 260/ 3 = 1 420

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 420 mieszkańców, a w GOPS zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., 2268 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Załącznik Nr 2 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że od stycznia 2022 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **17 osób**, w tym za **15** zasiłkobiorców Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne: OPS-ZS/000002/2022; OPS-ZS/000010/2022; OPS-ZS/000007/2022; OPS-ZS/000010/2020; OPS-ZS/000011/2022; OPS-ZS/000001/2022; OPS-ZS/000028/2022; OPS-ZS/000012/2022; OPS-ZS/000013/2022; OPS-ZS/000009/2022.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonej imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego,

Handwritten signature

Handwritten signature

rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo - odrębnym pismem.

W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób i termin wypłaty.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W części decyzji zmieniających kwoty zasiłku stałego ze względu na zmiany w przepisach prawa nie przywołano w podstawie prawnej art.163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, natomiast w części skontrolowanych decyzji w pouczeniu nie poinformowano strony o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Załącznik Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS – pkt 17) wynika, że od stycznia 2022 roku do dnia kontroli pomocą okresową objęto **3 osoby**. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach: OPS-ZO/000002/2022; OPS-ZO/000004/2022; OPS-ZO/000006/2022; OPS-ZO/000005/2022.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powódzie przyznania wsparcia oraz o sposobie i terminach wypłaty świadczeń.

Ze skontrolowanych dokumentów wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację.

W aktach znajdują się m.in.: wnioski, oświadczenia klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, raporty z Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, potwierdzające status osoby bezrobotnej, decyzje administracyjne.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki okresowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Handwritten signature

Handwritten signature

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, że w 2022 roku do dnia kontroli pomocy w formie posiłku udzielono dla **23 osób** z 17 rodzin. W okresie tym zasiłek celowy przyznano dla **34 osób z 20 rodzin**.

W kontrolowanym okresie dożywianie prowadzone jest w wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Słupia Jędrzejowska:

Nazwa szkoły	Liczba dożywianych dzieci	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Kopra w Słupi	18	4,50 zł/ 5,00 zł	Obiad
Przedszkole Publiczne w Słupi	6	2,25 zł/ 2,50 zł	Obiad
Szkoła Podstawowa w im. Bohaterów Armii Krajowej w Obiechowie	1	11,00 zł/ 5,00 zł	Obiad
RAZEM	25		

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej w 2022 roku opłaca posiłki dla 7 uczniów, uczęszczających do 4 placówek oświatowych poza terenem gminy, w których cena obiadu wynosi od 4,20 zł do 19 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Słupia dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji Programu dożywiania, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: OPS-290500/000076/2022; OPS-290500/000069/2022; OPS-290500/000038/2022; OPS-290500/000008/2022; OPS-290500/000048/2022; OPS-290500/000011/2022; OPS-290500/000003/2022; OPS-290500/000074/2022; OPS-290500/000041/2022; OPS-290500/000086/2022 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: OPS-290500/000096/2022; OPS-290500/000089/2022; OPS-290500/000095/2022; OPS-290500/000083/2022; OPS-

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

Handwritten signature/initials in the bottom right corner.

290500/000099/2022; OPS-290500/000100/2022; OPS-290500/000081/2022; OPS-290500/000084/2022; OPS-290500/000098/2022; OPS-290500/000080/2022.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno - bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwały Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz uchwał Rady Gminy dotyczących dożywiania. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji widniało również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnymi publikatorami.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu widniał art. 48 ustawy o pomocy społecznej, mówiący o posiłku, a w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe wpisywano kwoty zasiłków, czas, na jaki świadczenia przyznano oraz informowano klienta o miejscu i terminach wypłaty zasiłków.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano brak zapisu, że jest to zasiłek celowy, widniał jedynie zapis, że jest to świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, typ posiłku, jego jednostkowy koszt, liczbę dni w tygodniu, na które przyznano posiłek oraz realizatora.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są w ramach danego roku budżetowego.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania

Handwritten signature

Handwritten signature

decyzji, natomiast w części skontrolowanych decyzji w pouczeniu nie poinformowano strony o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Słupi Jędrzejowskiej przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, w roku 2022 do dnia kontroli udzieliła **32 osobom** zasiłków celowych, a **31** specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono akta:

Zasiłki celowe i specjalne celowe:

OPS-ZCIWN/000013/2022; OPS-ZCIWN/000015/2022; OPS-ZCIWN/000004/2022; OPS-ZCIWN/000005/2022; OPS-ZCIWN/000059/2022; OPS-ZCIWN/00002/2022; OPS-ZCIWN/000032/2022; OPS-ZCIWN/000048/2022; OPS-ZCIWN/000053/2022; OPS-ZCIWN/000070/2022; OPS-ZCIWN/000060/2022; OPS-ZCIWN/000058/2022; OPS-ZCIWN/000049/2022; OPS-ZCIWN/000019/2022; OPS-ZCIWN/000047/2022; OPS-ZCIWN/000031/2022; OPS-ZCIWN/00009/2022; OPS-ZCIWN/000069/2022; OPS-ZCIWN/000044/2022; OPS-ZCIWN/000028/2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: dokumenty potwierdzające wysokość uzyskiwanego dochodu, odcinki rent, emerytur, zaświadczenia z PUP, faktury za zakupione leki, opał, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

Współpraca

PL

W decyzji na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano miesiąc, na który przyznane zostało wsparcie, wysokość przyznanego świadczenia, cel, z uwagi na który pomoc została przyznana, a sposób i terminy wypłaty zasiłków widniały w większości w uzasadnieniu decyzji.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki celowe, w tym specjalne, nadano rygor natychmiastowej wykonalności w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, w części skontrolowanych decyzji w pouczeniu nie poinformowano natomiast strony o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr XXXVII/227/2022 Rady Gminy Słupia z dnia 28 lutego 2022 roku w sprawie zmian w uchwale nr XXVIII/159/2021 z dnia 25 lutego 2021r. w sprawie zmian w uchwale nr XVII/92/2020 Rady Gminy Słupia z dnia 06 lutego 2020 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania.

Handwritten signature

Handwritten signature

Usługi świadczone są przez opiekunkę domową, zatrudnioną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W roku 2022 do dnia kontroli usługi opiekuńcze wykonywane były u **3 osób**.

Sprawdzono akta o numerach decyzji: OPS-204000/000059/2022; OPS-204000/000001/2022; OPS-204000/000002/2022; OPS-204000/000003/2022; OPS-204000/000005/2022; OPS-204000/000004/2022; OPS-204000/000006/2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Gminy w sprawie usług opiekuńczych, a także upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Przytoczone akty prawne widniały z aktualnymi publikatorami.

W decyzjach administracyjnych wydawanych przez Ośrodek określono: czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę dni w tygodniu, w którą przyznano usługi, konkretne dni tygodnia, w które usługi będą świadczone, liczbę przyznaczonych godzin w te dni, pełny, jednostkowy koszt godziny usług, procent odpłatności, realizatora usług oraz miejsce i termin wnoszenia płatności. W decyzjach brak było natomiast kwoty odpłatności za godzinę usługi (widniał jedynie wzór na jej wyliczenie) oraz zakresu usług.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na usługi opiekuńcze nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informowano stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu decyzji natomiast podając powód, z uwagi na który został nadany decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. W decyzjach zmieniających np. odpłatność za usługi opiekuńcze, w podstawie prawnej nie przywołano art.163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, natomiast w większości skontrolowanych decyzji w pouczeniu nie poinformowano strony o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Handwritten signature

Handwritten signature

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Z pkt 28 załącznika Nr 3 do protokołu wynika, że wymienione usługi nie były świadczone, z uwagi na brak zapotrzebowania na ten rodzaj pomocy.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2022 GOPS opłacał pobyt **5 mieszkańców** Gminy Słupia Jędrzejowska w dps, w tym w okresie objętym kontrolą do dps skierowano 1 osobę.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in. na: udzielaniu informacji, porad indywidualnych, wskazówek w załatwianiu trudnych spraw klientów, motywowaniu podopiecznych do podjęcia leczenia, aktywnego poszukiwania pracy, informowaniu klientów o przysługujących im świadczeniach i formach pomocy, współpracy m. in.: z Urzędem Gminy, Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, kuratorami, sądami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka nie wykorzystują kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w 2022 roku do dnia kontroli zawarli jedynie 1 kontrakt z klientem pomocy społecznej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Słupi Jędrzejowskiej ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z Programu dożywiania, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 420 mieszkańców, a w GOPS zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach klientów znajdują się m.in. wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, oświadczenia klientów, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie, faktury za zakupione lekarstwa, opał, dokumenty potwierdzające status osoby bezrobotnej, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano m. in. ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W zasiłkach stałych, informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo - odrębnym pismem.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu dożywiania widniał art. 48 ustawy o pomocy społecznej, mówiący o posiłku, a w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym.

W decyzjach na zasiłki celowe ze środków własnych odnotowano prawidłowo przywołany art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano brak zapisu, że jest to zasiłek celowy, widniał jedynie zapis, że jest to świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności.

W decyzjach, wydanych na usługi opiekuńcze odnotowano brak kwoty odpłatności za godzinę usługi (widniał jedynie wzór na jej wyliczenie) oraz zakresu usług.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Słupia Jędrzejowska dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W decyzjach zmieniających, np. kwoty zasiłku stałego i odpłatność za usługi opiekuńcze, w podstawie prawnej nie przywołano art. 163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W pouczeniach decyzji informowano strony o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, natomiast w części skontrolowanych decyzji w pouczeniu nie poinformowano strony o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Handwritten signature

Handwritten signature

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że GOPS w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, gdyż pracownicy socjalni w 2022 roku do dnia kontroli zawarli jedynie 1 kontrakt z klientem pomocy społecznej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

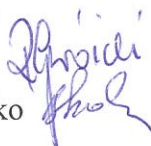
1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej OPS.

2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

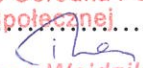
Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko



Ze strony kontrolowanej:

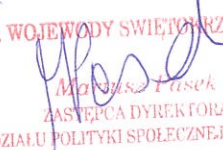
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej

Teresa Wajdzik

Kielce, dnia 14 listopada 2022 roku

SWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. IX Wieków Kielc 3. 25-516 Kielce

GMINNY OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ W SŁUPI
28-350 SŁUPIA
Regon 291171463
NIP 656-20-38-028



Zup. WOJEWODY SWIĘTOKRZYSKIEGO

Marcin Pasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA